

Norges befolkning bikker snart fem millioner. Mens Spania nærmer seg fem millioner arbeidsledige.

Til Bergen for å søke lykken

INNVANDRING

Stine Stangeland Bach,
student UiB

Et helt Norge står uten jobb i Spania. Nå innvandrer de til Norge, nærmere bestemt Bergen for å søke lykken, men hva skjer med dem som ikke får seg jobb og havner på gaten? Jeg er redd vi står overfor en usynlig befolkningsvekst som faller utenfor statistikkene.

Norge har ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB) fått en økning av forventet levealder og en befolkningsvekst på 65.550 personer. Det er den største befolkningsveksten Norge noensinne har hatt, og skal vi tro statistikkene kommer utviklingen til å fortsette. 71 % av veksten står for innvandring. Nettoinnvandringen av spanjoler har vokst med 269 i løpet av 2011, noe som ennå ikke er store tall, men hva med den usynlige innvandringen fra Spania?

Arbeid finnes ikke lenger

Spania er et av landene som er blitt sterkest rammet av eurokrisen, og framtiden ser ikke lys ut. Bare på ti måneder fra februar 2011 til desember 2012 har arbeidsledigheten steget med 2,3 %. Blant de unge står 50 % uten jobb.

Det finnes rett og slett ikke arbeid lenger, ikke engang for dem med høy utdanning. Det blir vanskeligere å være selvstendig for de unge, prisene på boligmarkedene og leieprisene er skyhøye og vokser, men bankene gir ingen lån. Hele Spania er i krise, og de regionene som er hardest rammet er sør og nordvest.

Turisme er ikke nok

Turismen øker, men økonomien synker. På Kanariøyene sank derimot arbeidsledigheten i løpet av 2010, og en ser at i høysesongen ble den begynnelsen reddet av den store turismen.

Likevel har

ferieparadiset økende arbeidsledighet utenfor turistsesongen, og det har resultert i at ledigheten har steget med 6,07 % siden januar 2011.

Velger Bergen

El País skrev nylig en artikkel om hundrevis av spanjoler som kommer til Bergen for å søke lykken. Men veien til lykken virker lang. Mange har gått uten jobb i flere måneder og har sett seg tvunget til å tigge eller pante flasker. Artikkelen forteller blant annet om Gonzalo som kom til Norge med store forhåpninger om et bedre liv, men endte til slutt opp på sykehuset med frostskafer.

De triste skjebnehistoriene kommer som perler på snor, og en innser at spansk fattigdom er blitt en realitet. Også i

HAVNER UTENFOR: Hva skjer med dem som ikke får seg jobb og havner på gaten? Jeg er redd vi står overfor en usynlig befolkningsvekst som faller utenfor statistikkene, skriver Stine Stangeland Bach. Jesus Tierno (bildet) samlet tomflasker i Bergen i januar.

ARKIVFOTO: FRED IVAR UTSI KLEMETSSEN

Bergen. Det har alltid kommet spanjoler til Norge, enten som turister, for å studere eller for å jobbe sesongarbeid. Forskjellen nå er at det er de desperate som kommer, mennesker mellom 30 og 55 år som sårt trenger jobb fordi de har mistet arbeidsplassene sine i hjemlandet.

«España por el mundo»

En stor del av spanjolene velger å komme til Bergen framfor Oslo. De fleste av dem har hørt om Bergen via Spanias kjente reiseprogram «España por el mundo» (Spania rundt i verden). Reiseprogrammet forteller solskinnshistorier om hvor lett det er å få seg jobb og hvor bra det er å bo i Norge.

Men virkeligheten er en litt annen enn et reiseprogram. Ifølge El País, har de fleste spanjolene som velger å komme til Bergen, fått høre at det er vanskeligere å bo i Oslo, med tanke på høy kriminalitet og større konkurranse på arbeidsmarkedet.

Møtes på Robin-Hood-huset

Stiftelsen Robin Hood-huset er et møtested for økonomisk trengende i Bergen, og de forteller til El País at de har sett en stor økning av spanjoler som kommer innom og søker hjelp.

Robin Hood Huset har mellom 60 og 100 besøkende hver dag, og halvparten av dem er nå spanjoler. Røde Kors Bergen merker også en utvikling. De har siden august 2011 registrert en firedobling av spanjoler som

er interesserte i å ta norsk kurs for å skaffe seg en jobb.

Vanskelig å regulere

Arbeidsledigheten i Norge er lav, likevel ser vi en enorm økning av tiggere i Bergen de siste par årene. På grunn av registreringsordningen fra 2009, som innebærer at innvandrere fra EØS-land ikke trenger å søke om oppholdstillatelse, er det blitt vanskeligere å regulere innvandringen til Norge.

Ifølge SSB ble det registrert 974 innvandrere til Bergen bare i løpet 4. kvartal i 2011. Eurokriseninnvandringen er et relativt nytt fenomen, og det er derfor for tidlig å føre statistikker på hvor mange av innvandrerne er spanjoler.

Boom fra Spania?

Å sammenligne med innvandringsbølgen fra Chile på 80-tallet kan gi oss en pekepinn, om enn vag, på utviklingen. Ifølge SSB ble det registrert 14 ganger så mange chilenske innvandrere i 1988 enn det var tre år tidligere. Om vi tenker oss en lignende «boom» med innvandring fra Spania, vil nok tallene være enda høyere.

Chile hadde på den tiden omtrent 13 millioner innbyggere, og Spania har nå omtrent 47 millioner. Nesten fire ganger høyere folketall i Spania, kortere avstand fra Norge, og EØS sin reguleringslov, tyder på at det blir en mye større innvandring fra Spania de kommende årene. Reguleringsloven gjør at statistikkene på innvandring går ned, men innvandringen øker likevel. Hva vil skje når vi

fakta

spansk innvandring

- I januar 2012 ble det registrert 4.599.829 arbeidsledige i Spania. En økning på 177.470 i løpet av én måned. Arbeidsledighetsraten er 23 prosent, 49 prosent for ungdom under 25 år.
  - I løpet av fjerde kvartal i 2011 hadde Bergen en befolkningsvekst på 544, hvor 298 sto for nettoinnvandringen.
  - Norge hadde i 2011 en nettoinnvandring med spanjoler på 269.
  - BT skrev om den spanske innvandringen 21.01., med presentasjon av enkelt-skjebner og hadde politisk kommentar 24.01.
- KILDER: STATISTISK SENTRALBYRÅ (SSB), NTB, INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA (INE) OG SERVICIO PÚBLICO DE EMPLEO ESTATAL (SEPE)

ikke kan kontrollere innvandringen?

Den spanske innvandringen kan selvfølgelig få positive konsekvenser for arbeidsmarkedet. Norge trenger personer som er villig til å ta de jobbene nordmennene ikke vil ha, og andre kan tilføre norske bedrifter en spisskompetanse som nordmenn ikke har.

Men den gruppen spanjoler som kommer hit med verken norsk- eller engelskkunnskaper, hva skjer med dem? De har ingen rettigheter, de blir ikke registrert, og mange velger å bli igjen selv om de verken har penger eller plass å bo.

Ny tiggergenerasjon?

Holder spanjolene på å bli den nye tiggergenerasjonen? Om vi ser på SSB sine statistikker over befolkningsveksten i 2011 vil Norge ha en befolkningsvekst på 655.500 i løpet av ti år, det vil si at nettoinnvandringen vil være på 465.405.

Dette er selvfølgelig bare en sannsynlighetsregning, men det er viktig å se på den usynlige økningen som ironisk sett vil være den mest synlige.

Mange uregistrerte

Flere tiggere, økt fattigdom, mennesker som ikke får den hjelpen de trenger fordi de ikke er folkeregistrerte, mennesker som Gonzalo.

Norge kan selvfølgelig ikke ta ansvar og gi støtte til alle uregistrerte spanjoler, men det er viktig å bli bevisst på at dette er blitt en realitet. For uansett ansvar eller ei – innvandringen kommer til å fortsette.